

พระราชกฤษฎีกา

เรื่องแบบข้าราชการอัยการและระเบียบการแต่ง

พ.ศ. ๒๕๐๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๘

เป็นปีที่ ๒๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนด แบบข้าราชการอัยการ
และระเบียบการแต่งขึ้นไว้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๐๓ จึงทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๖๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๐๕

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกา
เครื่องแบบข้าราชการอัยการและระเบียบการแต่ง พ.ศ. ๒๕๐๕”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาเครื่องแบบข้าราชการ
อัยการและระเบียบการแต่ง พ.ศ. ๒๕๐๖

มาตรา ๔ เครื่องแบบข้าราชการอัยการ ให้มี ๔ ชนิด คือ

๑. เครื่องแบบปกติ มี ๓ ประเภท

ก. เครื่องแบบปกติขาว

ข. เครื่องแบบปกติทากีคอตั้ง

ค. เครื่องแบบปกติทากีคอพับ

๒. เครื่องแบบครึ่งยศ

๓. เครื่องแบบเต็มยศ

๔. เครื่องแบบสโมสร

มาตรา ๕ เครื่องแบบปกติ มีดังนี้

ก. เครื่องแบบปกติขาว ให้ประกอบด้วย

(๑) หมวกทรงหม้อตาลสีขาว กะบังหน้าทำด้วย
หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ สวมรัดคางสีทองกว้าง ๘ เซนติเมตร

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๖๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๐๕

มีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ
๑ ดุม ผ้าพันหมวกสีขาว ที่หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ปักด้น
สีทองสูง ๕ เซนติเมตร บนหมอนสักหลาดสีขาว

(๒) เสื้อแบบราชการสีขาว ใช้ดุมโลหะสีทอง
ตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ ๕ ดุม ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราช
อิสริยาภรณ์ ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อ
เหนือกระเป๋าด้านซ้ายด้วย

(๓) อินทรีขนูแข็งกว้าง ๔ เซนติเมตร ยาวตาม
ความยาวของบ่า พันก้นะห้อยหรือสักหลาดสีดำ ติดทับเสื้อ
เหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ด้านคอปลายมน ติดดุม
โลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็ก อินทรีขนูมีลาย ดังต่อไปนี้

ข้าราชการอัยการซึ่งได้รับเงินเดือนชั้น ๓-๔-๕-๖ มีแถบ
สีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตรเป็นขอบ และปักด้นสีทองลายช่อ
ชัยพฤกษ์ยาวตลอดส่วนกลางของอินทรีขนู และมีรูปพระ
ไพศรพณ์โลหะสีทองทาบอยู่บนอินทรีขนู ก่อนมาทางด้านไหล่

ข้าราชการอัยการซึ่งได้รับเงินเดือนชั้น ๑-๒ มีแถบสีทอง
กว้าง ๑ เซนติเมตรเป็นขอบ และปักด้นสีทองลายช่อชัยพฤกษ์
มีดอก ๓ ดอก เรียงตามส่วนยาวของอินทรีขนู ไม่เกิน ๓ ใน ๔

ส่วนของอินทรรณู และมีรูปพระไพศรพณ์โลหะสีทองทึบอยู่
บนอินทรรณู ก่อนมาทางด้านไหล่

(๔) กางเกงแบบราชการสีขาวยาว ไม่พับปลายขา

(๕) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดผูก ถูงเท้าสีดำ

(๖) เครื่องหมายสังกัดทำด้วยโลหะโปร่ง ชูบหรือ
กะไหล่ทองรูปตราราชสีห์ที่ไม่มีขอบสูง ๒ เซนติเมตร ติดที่
คอเสื้อตอนหน้าทั้งสองข้าง

สำหรับเครื่องแต่งตัวอากาศหนาว ให้ใช้เหมือนเครื่องแบบ
ปกติขาว เว้นแต่เสื้อให้ใช้เสื้อผ้าสักหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินดำ
รูปทูนิก มีคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ติดที่ข้อมือข้างละ ๓ คุม
ที่ระหว่างอกกับเอวข้างละ ๓ คุม คอเปิดพับชายแหวกที่อก
สองชาย ติดเครื่องหมายสังกัดที่คอพับของเสื้อตอนบนเหนือ
แนวแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประกอบด้วยเสื้อเชิ้ตสีขาว
อกอ่อน ข้อมืออ่อนหรือแข็ง และคอเชิ้ตพับสองชั้นสีขาวอ่อน
หรือแข็ง ผูกคอด้วยผ้าหรือแพรสีดำเงนกะลาตี

ข. เครื่องแบบปกติภาคฤดูร้อน ลักษณะและส่วนประกอบ
เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่หมวก ผ้าพับหมวก
หมอนสักหลาดสำหรับปักครุฑพ่าห์ เสื้อและกางเกงเป็นสี kaki
หรือสี kaki นวล

ก. เครื่องแบบปกติภาคีกองทัพ ให้ประกอบด้วย

(๑) หมวกทรงหม้อตาลสีทึบหรือสีทึบน้ำตาล
กะบังหน้าทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ สายรัดคางหนัง
หรือวัสดุเทียมหนังสีดำ มีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาด
เล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม ผ้าพันหมวกสีทึบ ที่หน้าหมวก
ติดตราครุฑพ่าห์ในบัวกระหนกทำด้วยโลหะสีทองสูง ๖.๕
เซนติเมตร

(๒) เสื้อเชิ้ตสีทึบหรือสีทึบนวลแขนยาวรัดข้อมือ
มีดุมที่ข้อมือข้างละ ๑ ดุม หรือแขนสั้น มีกระเป๋ายึดติดที่
หน้าอกเสื้อข้างละ ๑ กระเป๋า ที่กระเป๋าเสื้อมีแถบอยู่ตรงกลาง
ตามทางดิ่งกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร มีใบปกกระเป๋ารูปมนชาย
กลางแหลม ที่ปากกระเป๋าทิ้งสองข้างติดดุมข้างละ ๑ ดุม
สำหรับขัดกับใบปกกระเป๋าดูเสื้อผ่าอกตลอด มีสายกว้าง ๓.๕
เซนติเมตร ติดดุมตามแนวอกเสื้อ ๕ ดุม ระยะห่างกันพอ
สมควร และติดเครื่องหมายสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสอง
ข้าง ที่ไหล่เสื้อประดับอินทรรณูสีเดียวกับเสื้อยาวตามความยาว
ของบ่าเย็บติดกับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๖๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๐๕

ปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดคุดมติดกับตัวเสื้อ คุดมที่กล่าวนี้มีลักษณะเป็นรูปกลมแบน ทำด้วยวัสดุสีน้ำตาลแก่

ในโอกาสไปงานพิธีหรือเข้าที่ชุมนุมชน ให้ใช้เสื้อเชิ้ตแขนยาว ผูกผ้าผูกคอสีดำนगेอนกะลาสี สอดชายผ้าผูกคอไว้ภายในเสื้อใต้คุดมเม็ดที่สอง

ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋ابนซ้ายด้วย

(๓) อินทรธนู ให้ใช้อินทรธนูอ่อน มีเครื่องหมายชั้นบนอินทรธนู ดังต่อไปนี้

ข้าราชการอัยการซึ่งได้รับเงินเดือนชั้น ๓ - ๔ - ๕ - ๖ มีแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร ติดทางด้านอินทรธนู ๑ แถบ และแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ติดเรียงถัดไปอีก ๑ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร เว้นฐานด้านล่างของวงกลมไว้ ๑.๗ เซนติเมตร ภายในขมวดวงกลมมีรูปพระไพศรพณ์โลหะสีทองประดับที่ขมวดบนพื้นอินทรธนูฐานของรูปพระไพศรพณ์อยู่เหนือแถบตัว

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๖๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๐๕

ข้าราชการอัยการซึ่งได้รับเงินเดือนชั้น ๑-๒ มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๓ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร เว้นฐานด้านล่างของวงกลมไว้ ๑.๗ เซนติเมตร ภายในขมวดวงกลมมีรูปพระไพศรพณ์โลหะสีทองประดับทับอยู่บนพื้นอินทรีธนู ฐานของรูปพระไพศรพณ์อยู่บนเนื้อแถบที่สอง

แถบล่างกล่าวให้ใช้สีเหลืองหรือสีทอง การขีดแถบให้ติดตามขวางที่ต้นอินทรีธนู แถบแรกให้ห่างจากต้นอินทรีธนู ๕ มิลลิเมตร และแถบต่อไปเว้นระยะห่างกัน ๕ มิลลิเมตร

(๔) กางเกงแบบราชการสี kaki หรือสี kaki นวล ขายาว ไม่พับปลายขา

(๕) เข็มขัดทำด้วยด้ายดักสี kaki กว้าง ๓ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทอง เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ทางนอน ปลายมนกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร มีรูปครุฑคุดนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดรู ปลายเข็มขัดหุ้มด้วยโลหะสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร

(๖) รองเท้าหุ้มส้น หรือหุ้มข้อหนังสีดำชนิดผูก
ถุงเท้าสีดำ

มาตรา ๖ เครื่องแบบครึ่งยศ ลักษณะและส่วนประกอบ เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และให้ใช้กางเกงผ้าสักหลาดหรือเสีจส์ดำแบบราชการชายาว ไม่พับปลายขา

มาตรา ๗ เครื่องแบบเต็มยศ ลักษณะและส่วนประกอบ เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ เว้นแต่ให้สวมสายสะพาย

มาตรา ๘ เครื่องแบบสโมสร มี ๓ แบบ คือ

(๑) เครื่องแบบสโมสร ก. ลักษณะและส่วนประกอบ เช่นเดียวกับเครื่องแบบเต็มยศ

(๒) เครื่องแบบสโมสร ข. ลักษณะและส่วนประกอบ เช่นเดียวกับเครื่องแบบสโมสร ก. เว้นแต่

ให้ใช้เสื้อสโมสรสีขาว ทำด้วยผ้าสักหลาดหรือเสีจส์ เบียดอก ปาดเอว มีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ ข้อมือข้างละ ๓ ดุม ที่ระหว่างอกกับเอวข้างละ ๓ ดุม และที่ บรรจบเส้อมีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ข้างละ ๑ ดุม ดุมกึ่งนวมสายสร้อยสีทองร้อยติดกัน ประกอบด้วยเสือกักสีขาว ดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ๓ ดุม และเสือเข็ดสีขาวอกแข็ง ข้อมือแข็ง คอเซตชั้นเดียวแบบบิลด์เสอ ผูกผ้าผูกคอสีดำ เงามนุกระดำ

ให้ติดเครื่องหมายสังกัดที่คอแมาะของเสื้อตอมนบน
ทั้งสองข้างเหนือแนวเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ในฤดูร้อนให้ใช้กางเกงสีขาวแทนกางเกงสีดำได้

(๓) เครื่องแบบสตรี ก. ลักษณะและส่วนประกอบ
เช่นเดียวกับเครื่องแบบสตรี ข. เว้นแต่

ให้ใช้เสื้อเชิ้ตคออ่อนสีขาวแทนเสื้อเชิ้ตคอแข็ง และ
ให้ใช้แพรแถบสีเดียวกับกางเกงรัดเอวแทนเสือกัก แพรแถบนี้
ส่วนกลางด้านหน้ากว้าง ๑๒ เซนติเมตร ปลายทั้งสองข้างเรียว
กว้าง ๑๑ เซนติเมตร ที่ปลายมีขอเกี่ยวติดกันในขณะคาดทาง
ด้านหลัง

มาตรา ๕ ระเบียบการแต่งเครื่องแบบตามมาตรา ๕
มาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของ
กระทรวงมหาดไทย และหมายกำหนดการ

มาตรา ๑๐ ข้าราชการอัครมนตรีประจำการ ให้ใช้เครื่อง
แบบเหมือนข้าราชการประจำการ เว้นแต่เครื่องหมายสังกัด
ให้ติดที่อกเสื้อเบื้องขวา

ส่วนการที่จะแต่งเมื่อใด และเงื่อนไขอย่างใด ให้
เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยการแต่งเครื่องแบบข้าราชการ

นอกประจำการ ออกตามความในกฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบ
ข้าราชการฝ่ายพลเรือนโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ
ตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เนื่อง
จากกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๐๔) และกฎสำนัก
นายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๖๐ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความในพระราช-
บัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน ยุทธศักราช ๒๔๙๘ ได้เปลี่ยน
แปลงเครื่องแบบข้าราชการพลเรือนและประจำการ จึงสมควรเปลี่ยน
แปลงเครื่องแบบข้าราชการอัยการให้สอดคล้องต้องกันโดยยกเลิก
พระราชกฤษฎีกาเครื่องแบบข้าราชการอัยการและระเบียบการแต่ง
พ.ศ. ๒๕๐๖ และตราพระราชกฤษฎีกาฉบับใหม่